

Folkhälsoplan 2009-2011

Antagen av kommunfullmäktige 2008-

Folkhälsomål

Regeringen vill förbättra folkhälsan och minska skillnader av hälsa mellan olika grupper i befolkningen.

För att nå det nationella målet, *att skapa samhällliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen*, har regeringen identifierat en målstruktur med elva målområden som är särskilt viktiga för det samlade folkhälsoarbetet.

Regeringen lyfter fram särskilt barns, ungas och äldres levnadsvillkor. Handlingsplaner för det lokala och regionala folkhälsoarbetet är viktiga verktyg för att få till stånd ett långsiktigt arbete som griper över alla sektorer.

Regeringens elva målområden för det samlade folkhälsoarbetet (www.fhi.se)

1. Delaktighet och inflytande i samhället.
2. Ekonomisk och social trygghet.
3. Trygga och goda uppväxtvillkor.
4. Ökad hälsa i arbetslivet.
5. Sunda och säkra miljöer och produkter.
6. En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård.
7. Gott skydd mot smittspridning.
8. Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa.
9. Ökad fysisk aktivitet.
10. Goda matvanor och säkra livsmedel.
11. Minskat bruk av tobak, alkohol och ett samhälle fritt från narkotika och doping samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Skinnskattebergs kommun har av de elva målområdena valt att prioritera arbetet med folkhälsan genom att koncentrera sig på fem målområden och verka för:

Målområde 1 – Delaktighet och inflytande i samhället

att inom Socialförvaltningens verksamhetsområde få medborgarna att känna sig delaktiga och påverka insatsernas innehåll,

att vidareutveckla aktiviteter och insatser för brukare/klienter inom Socialförvaltningens verksamhetsområde,

att öka antalet nöjda föräldrar och barn som trivs i förskolan/skolan, samt
att aktivt medverka i och stödja det Kommunala Pensionärs- och HandikappRådet.

Målområde 2 – Trygga och goda uppväxtvillkor

att ha ett mer aktivt Brottsförebyggande råd, för ett säkrare och tryggare Skinnskatteberg,

att ha goda och rättvisa levnadsvillkor,

att ha låg ungdomsarbetslöshet,

att främja åtgärder som syftar till att stärka förutsättningarna för barn och ungdomar att lyckas med utbildning och arbete,

att meningsfulla fritidsverksamheter med vuxna involverade skall erbjudas. Fritidsverksamhet för barn och ungdom 12-16 år prioriteras.

Målområde 3 – Ökad hälsa i arbetslivet

att stödja arbetstagare i samhället att ta avstånd från tobak och alkohol,

att minska sjukfrånvaron i kommunen, samt

att stimulera till ökat motionerande bland arbetstagarna i samhället.

Målområde 4 – Ökad fysisk aktivitet

att stimulera till ökat motionerande bland medborgarna, där skolungdomarna ska prioriteras.

Målområde 5 – Minskat bruk av tobak, alkohol och ett samhälle fritt från narkotika och droger

att stödja ungdom att ta avstånd från tobak, alkohol och andra droger,

att genom förebyggande arbete minska antalet placeringar av barn och unga på grund av drogproblem eller kriminalitet.

Folkhälsoarbetet

- Landstinget Västmanland har under flera år gjort undersökningar om hälsa, levnadsvanor och livsvillkor bland skolelever och vuxna i Västmanland.
- Undersökningarna Liv och Hälsa Vuxen och Liv och Hälsa Ung skall användas i budgetarbetet. Resultatet av undersökningarna är ett instrument som kan användas för att studera de lokala skillnaderna

bland levnadsvanor i Västmanland. Levnadsvanorna är i många fall direkt förknippade med lokalsamhällets hälsotillstånd och levnadsförhållanden. Om människors hälsa och livskvalitet skall kunna påverkas i positiv riktning, måste såväl livsvillkor som levnadsvanor förändras. Det är mot bakgrunden av resultatet i undersökningarna, som kommunen valt att arbeta med vissa utvalda mål.

- Våra livsvillkor, dvs. vår familjesituation, tillgång till arbete och därmed ekonomisk trygghet, bra boende, kultur- och fritidsaktiviteter m.m., präglar vår livsstil och levnadsvanor såsom alkohol, tobak, kost och motion. Detta har i sin tur stor betydelse för vår hälsa. Det är även viktigt att inte behöva avstå från till exempel medicin, läkar- eller tandläkarbesök pga. ekonomiska förutsättningar.

Skinnskattebergs kommuns folkhälsoarbete skall

- främja till att stärka demokratin och jämställdheten, skapa ett brett hälsoperspektiv bland befolkningen,
- integreras i de övergripande kommunala besluten,
- utveckla och sprida kunskap om ett hälsoförnyande och jämställt synsätt,
- öka människors inflytande och trygghet i samhället samt arbetslivet, genom att:
  - stärka den sociala gemenskapen,
  - stimulera fungerande nätverk,
  - stärka föreningslivet och
  - öka elevinflytandet i skolan,
- skapa miljöer för en hållbar hälsoutveckling såväl fysisk, psykisk och socialt,
- prioritera arbetet för en ökad positiv livsmiljö för barn, ungdomar och deras familjer samt för andra utsatta grupper i samhället.

Planer och rapporter som berör folkhälsan

- Agenda 21-plan
- Agenda 22-plan (Handikapplan)
- Jämställdhetsplan
- Personalpolitiskt program
- Översiktsplan
- Kommunens balanserade styrkort
- Kommunala tobakspolicyn

- Folkhälsorådets mål
- Landstingets folkhälsoplan
- Polisens medborgarenkät
- Liv och Hälsa Ung-undersökningen, 2006 och 2008
- Enkätundersökning i årskurs 9
- Liv och Hälsa Vuxen-undersökningen, 2004 och 2008
- Drogpolitiskt handlingsprogram
- Skolplan
- Tillgänglighetsplan
- Kvinnoplan
- Barnplan

Preventivt arbete

Inom Skinnskatteberg pågår idag preventivt arbete inom olika områden:

Primärprevention

Vatten
Boendemiljö
Översiktsplan
Stöd till kultur och föreningsliv
Håll Sverige i rörelse
Ungdomsnätverket (SUN)

Trafikfrågor

Kollektivtransport
Färdtjänst
Skolskjuts
Snöröjning

Mötesplatser för befolkningen

Inomhus- och utomhusmiljöer
Kvällsöppet på ungdomsgården
Sporthallen
Bad
Hembygdsgårdar
Familjecentralen Stacken
Allaktivitetshuset Sture
Kulturhuset Korpen
Livsstilsgruppen

Utbildning

Ökad fysisk aktivitet varje dag under skoltid
Barnavårdscentral (BVC)
Mödravårdscentral (MVC)
Skolhälsovård
Familjecentral Stacken
Föräldrautbildning Stacken
Allaktivitetshuset Sture
Information genom 0222:an
Gymnasieskola och vuxenutbildn.
Motiverande samtal – riskbruk av alkohol

Sekundärprevention

CAN-S
stödande projekt för psykiskt sköra
POSOM
psykiskt- och socialt omhändertagande
LOTSEN
dagverksamhet för psykiskt sköra
Familjecentralen Stacken

Uppföljning/Utvärdering

Kommunens bokslut skall varje år inkludera en redogörelse för hur kommunen under året arbetat med folkhälsofrågorna.

Kommunen skall använda Liv & Hälsa Ung och Liv & Hälsa Vuxen som ett instrument för uppföljning.

Folkhälsorådet i Skinnskatteberg

Skinnskattebergs kommun:

Carina Sándor (fp), ordf.	KS
Christina Mallmin (m),	KF
Seija Ojala (s),	KS, vård- och omsorgs- utskottet
Lars Andersson (s),	KS
Leena Berglund	kommunchef
Bengt-Åke Andersson,	chef för sektionen för teknik och service
Per Österberg	chef för sektionen vård- och omsorg
Lennart Engbom	enhetschef

Landstinget Västmanland:

Lena Alexandersson	verksamhetschef
Jan Larsson, sekr.	hälsoplanerare

KPHR:

Anna-Stina Falk

Svenska Kyrkan:

Vakant

Polismyndigheten:

Vakant